

PROGRESUL CONTABILITĂȚII VERZI LA NIVEL NAȚIONAL ȘI SPECIFICUL ACESTEIA

THE PROGRESS OF GREEN ACCOUNTING AT THE NATIONAL LEVEL AND ITS SPECIFICITY

Autor: Alexandrina PRISACARI

e-mail: prisacari.alexandrina@ase.md

Coordonator științific: Angela POPOVICI, ORCID: 0000-0002-8844-0304

e-mail: popovici.angela.alexandru@ase.md

Academia de Studii Economice din Moldova

Abstract. *The article explores the importance and implementation of green accounting in the context of ecological concerns and the need for sustainable development. By examining the objectives and methods of ecological cost accounting, the necessity of this system in managing the environmental impact is emphasized. Green accounting, also known as environmental or ecological accounting, encompasses accounting information associated with the indirect costs of economic activities and their impact on the environment. It also highlights the relevance of green accounting in the relations between the Republic of Moldova and the European Union and the Government's initiatives in order to align with European standards. Green accounting is crucial for addressing environmental challenges and promoting sustainable development. It not only contributes to environmental protection but also enhances risk awareness for organizations. Implementing green accounting represents an opportunity for companies to become more environmentally conscious and move towards a more sustainable future.*

Keywords: *green accounting, sustainability, eco-friendly initiatives, environmental impact, ecological responsibility*

JEL: M41

Introducere

Contabilitatea verde reprezintă o modalitate prin care entitățile pot integra factorii de mediu și sociali în procesul de evaluare a sustenabilității activităților economice. În acest scop, companiile trebuie să-și asume răspunderea pentru starea mediului, exploatarea lui și modalitățile prin care acestea pot ajuta la crearea unei ambianțe favorabile.

Prezentul articol oferă o înțelegere comprehensivă a conceptului de contabilitate verde și a modului în care acesta poate contribui la promovarea dezvoltării durabile și a responsabilității sociale a întreprinderilor autohtone, diverse instrumente utilizate în contabilitatea verde, precum evaluarea impactului asupra mediului. Cercetarea se referă la: *tipurile și obiectivele contabilității verzi, clasificarea, componența și modul de contabilizare a costurilor ecologice, precum și indicatorii ce trebuie incluși în situațiile financiare.*

Actualitatea temei rezultă din problemele actuale privind protecția ecologică, ce a devenit o preocupare esențială a întreprinderilor. În special, o dată cu acordarea Republicii Moldova statutului de țară candidată la Uniunea Europeană în anul 2022, atât Guvernul, cât și companiile din țară întreprind o serie de reforme pentru a corespunde cerințelor de a deveni un stat viabil.

Scopul lucrării constă în examinarea noțiunii de „contabilitate verde”, acțiunile ce ar trebui să fie efectuate în scopul diminuării problemelor ce țin de degradarea mediului prin procedee de contabilizare a resurselor naturale, ca și modalitățile de depistare a costurilor de mediu ce facilitează prevenirea, reducerea sau eliminarea poluării mediului.

Metodologia de cercetare

Pentru atingerea scopului lucrării, s-a examinat baza legislativă a Republicii Moldova, articole științifice și literatura de specialitate ce au la bază tema abordată, precum și diverse site-uri internaționale pe tematica protecției mediului, metode de combatere și prevenire a degradării naturii. La elaborarea prezentei cercetări s-a recurs la următoarele metode: metoda de documentare normativă, metoda comparației, metoda analitică, metoda inducției și deducției și metoda sintezei.

Conținut de bază

Termenul de „contabilitate verde” a fost introdus pentru prima dată de către economistul Peter Wood în anii 1980, după care - în 1993 ONU publică manualul privind sistemul de contabilitate economică de mediu ce organizează și prezintă statistici privind mediul și relația acestuia cu economia, conținând un set de concepte, clasificări, reguli contabile convenite la nivel internațional. Contabilitatea verde, întâlnită în literatura de specialitate și sub denumirea de contabilitate ecologică sau de mediu, se referă la informațiile contabile ce sunt asociate cu costurile indirecte ale activităților economice și modul în care acestea au impact asupra mediului, participând la luarea deciziilor într-o companie. Contabilitatea ecologică reprezintă o nevoie indispensabilă ce trebuie implimentată în orice organizație, din cauza creșterii activității economice ale companiilor ce pot cauza daune mediului înconjurător. Se deosebesc 3 tipuri de contabilitate verde: *contabilitatea managerială de mediu (EMA)*, *contabilitatea financiară de mediu (EFA)*, *contabilitatea națională de mediu (ENA)*.

Contabilitatea verde ajunge să devină din ce în ce mai esențială în lumea contemporană. Astfel, se disting mai multe obiective ale contabilității verzi, principalele fiind: stabilirea legăturii dintre dezvoltarea economică și epuizarea resurselor naturale; contribuirea la progresarea durabilă a entității; reducerea costurilor și creșterea eficienței; evaluarea performanței de sustenabilitate a întreprinderilor. Totodată, contabilitatea verde este definită și ca un sistem de colectare, înregistrare, analiză și generalizare a informațiilor privind costurile și datoriile ecologice [11]. *Costuri ecologice* - exprimă resursele financiare ce sunt puse la dispoziție într-o entitate pentru activități ce au drept scop protecția mediului [7]. Acestea se clasifică în:

Costuri curente- de materiale, combustibil, resurse energetice, salariile calculate;

Costuri verzi- pentru prevenirea și remedierea poluării;

Costuri privind investițiile capitale- pentru curățarea apelor reziduale sau pentru crearea mijloacelor fixe.

În statele europene atât întreprinderile, cetățenii cât și guvernele sunt antrenați în implementarea soluțiilor de durabilitate. Astfel, contabilitatea verde devine o prezentare sistematică a datelor privind stocurile și fluxurile importante din punct de vedere ecologic. Relațiile dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană devenind din ce în ce mai puternice, o dată cu deschiderea negocierilor de aderare în decembrie 2023 [4], Guvernul țării înteprinde diverse activități asupra mediului ambiant pentru a corespunde titlului de țară cu un viitor sustenabil, spre exemplu: implimentarea programului național de împădurire, asigurarea cu resurse de apă în conformitate cu cerințele internaționale de mediu, îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice cu destinație socială și blocurilor rezidențiale. Republica Moldova a participat activ la eforturile internaționale de protecție a mediului. Țara a semnat Declarația Națiunilor Unite cu privire la mediu și dezvoltare de la Rio în 1992, iar în luna septembrie 2015, în cadrul ședinței ONU, Republica Moldova s-a angajat să implementeze “Agenda 2030”. Agenda 2030 reprezintă un angajament ambițios pentru Republica Moldova în abordarea celor mai presante provocări. Înglobează într-un mod echilibrat cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile - economică, socială și de mediu.

Concluzii

Contabilitatea verde devine tot mai relevantă în contextul actual al preocupărilor ecologice și al necesității unei dezvoltări durabile. Articolul explorează conceptul de contabilitate verde, evidențiind importanța sa în gestionarea impactului asupra mediului al activităților economice. De asemenea, se subliniază relevanța contabilității verzi în contextul relațiilor tot mai strânse dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, cu accent pe reformele și activitățile ecologice întreprinse în vederea alinierii la standardele europene. Într-un efort de a promova dezvoltarea durabilă, se evidențiază inițiativele guvernului țării noastre. În final, adoptarea contabilității verzi nu doar că contribuie la protejarea mediului, ci și la conștientizarea factorilor de risc. Este o abordare integrată care servește atât intereselor organizațiilor, cât și ale mediului înconjurător, reprezentând un pas esențial spre un viitor mai sustenabil. Contabilitatea verde nu este doar o necesitate, ci și o oportunitate pentru companii să devină mai conștiente de impactul lor asupra mediului.

Referințe bibliografice

1. Ace Cloud *Green Accounting – The Next Big Step for Accountants* din 04.12.2014 Disponibil: <https://www.acecloudhosting.com/blog/green-accounting-the-next-big-step-for-accountants/>
2. AICPA and CIMA *Environmental Management Accounting* din 02.08.2018. Disponibil: <https://www.aicpa-cima.com/resources/article/environmental-management-accounting>
3. BUȘAN, G. *Contabilitatea verde – o necesitate în contextul economico-social actual*. Editura Economică, Târgu Jiu, 2008. Disponibil: https://www.utgjiu.ro/revista/ec/pdf/2008-01/7_BUSAN_GABRIELA_Prel.pdf
4. Consiliul European, *Politica de extindere a UE privind Republica Moldova*. Disponibil: <https://www.consiliium.europa.eu/ro/policies/enlargement/moldova/>
5. DOROGOI, O., POPOVICI, A. *Contabilitatea verde-calea spre un viitor durabil*, Conferința Științifică Internațională Studențească, ISSC 2023,9 martie 2023, Culegere de articole științifice, Ediția a 7 a, Chișinău. Disponibil: https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/123456789/2693/ISSC%202023_09-10%20martie_p233-240.pdf?sequence=1
6. EUSUB, A. *Green accounting meaning*. Disponibil: <https://khanstudy.in/green-accounting-meaning/>
7. GULEA, D., CARAMAN, S. *Contabilitatea mediului – parte componentă a contabilității tradiționale*. Conferința Științifică Internațională, 15 martie, 2018: Culegere de lucrări științifice, Ed. a 2-a, Chișinău. Disponibil: https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/1234567890/518/Caraman_S_Guglea_D_%20conf_con_15.03.18.pdf?sequence=1&isAllowed=y
8. *Măsuri de protecție a mediului înconjurător în contextul Dezvoltării Durabile* Ghid pentru autoritățile publice locale 2022. Disponibil: <https://www.undp.org/ro/moldova/publications/m%C4%83suri-de-protec%C8%9Bie-mediului-%C3%AEnconjur%C4%83tor-%C3%AEn-contextul-dezvolt%C4%83rii-durabile>
9. *Standardele Internaționale de Raportare Financiară 2017 (Red Book)*. Disponibil: <https://mf.gov.md/ro/content/standardele-interna%C8%9Bionale-de-raportare-financiar%C4%83-2017-red-book>
10. THAKUR, S. *Green Accounting: Meaning, Types, Challenges And Benefits*. Disponibil: <https://unstop.com/blog/green-accounting>
11. ȚURCANU, Ș. *Contabilitatea verde*. Disponibil: <https://prezi.com/ubdu8ys9-ajj/contabilitatea-verde-ts/>